

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

József főherceg-ut. I

Sürgőny cím: Közlöny, Arad,

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
181.

Megjelentik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Éves	1080	Lej
Fél éves	540	Lej
Havonta	90	Cel
Előfizetők díjazása szerint		

EGYES SZÁM ÁRA	5	Cel
VASÁRNAP	6	Cel

Rendelkezési díj 50 banival több

Nyugati szellem.

A temesvári rendőrségen tegnap agyonvállattak egy embert, aki állítólag valamelyik gyárvarósi rendőr lakásáról ágyneműt lopott. Ez a tény hámozható ki a temesvári lapjelentésekből, amelyek arról adnak hírt, hogy tegnap egy Császár András nevű egyént eszméletlen állapotban szállítottak a rendőrségre a kórházba, ahol anélkül, hogy magához tért volna — meghalt. Agyvérzés következtében. Még csak nem is olyan régen a bucaresti-i rendőrségnek egy különös esete volt egy asszonnyal, aki ott halt meg és akit titokban gyorsan elégették a krematóriumban. De azóta is naponta találkozhat az ember a lapokban híradásokkal, melyek mind arról tesznek tanubizonyságot, hogy az a nyugati szellem, amit a mostani kormány legelső sorban akar meghonosítani a rendőrségen meg a csendőrségen, nem mutatkozik valami láthatóan.

A kormány a Nyugat felé való orientálódást, mint ismeretes, azzal kezdte ezen a téren, hogy kiadta az udvariasságirendeletet, amelynek betartása tényleg más érinkeztési formát teremtene, mint a bikacsököt, meg a tápraverést. Nincsenek senkinek se naiv ábrándjai. Tudja mindenki jól, hogy a rendőrségi vállalatok nem udvariassági cselekmények még külföldön sem. Ott sem, ahol pszichikai módszerekkel igyekeznek magabizálásra bírni egyes delikveneket. Annyi azonban csak elvárható egy modernizálódó intézménytől, hogy azokkal szemben, akik mint gyanúsak kerülnek oda, ne alkalmazzák mindjárt a középkorból ránkmaradt szomorú barbárságot. Mert hisz, aki gyanús, az még nem bűnös. És ha bűnös, akkor ott van a bíróság, amely majd ítélkezik felette. Legyünk végre tisztában azzal, hogy az emberverések kora lejárt és aki ezt nem érti, vagy nem akarja megérteni, az ha rendőr, vagy csendőr, hagyja ott a helyét és álljon a ringbe ha vére úgy kívánja. Ha pedig nem akar menni önként, akkor kezdődjék a kormány szerepe. Mert most már a kormányhatalomnak kell benyulnia ebbe a dzsungelbe. Annak a kormányhatalomnak, amelynek kétségtelenül tiszteletreméltó, emberséges intencióit úgy váltották gyakorlatiá, hogy ma itt vernek valakit félholtra, holnap meg amott ütnek valakit agyon. De egészen.

Gyakorlati értéke sincs ennek a „vállaltásnak”, hacsak az nem, hogy néhány szanatóriumba való egyén szadizmusra nyírt kielégülést. Mert azokat a kicsikart vállomásokat úgy is visszavonják a vádlottak, sőt olyanok is visszavonják azt, akiket véletlenségből nem is bántottak a rendőrségen. Csak az igazságszolgáltatás munkája nehezül meg vele. És ép az ellenkező az eredmény, mint amiért az egész történt.

Rokonszenves érdeklődéssel nézi mindenképpen azt a gigászi munkát, amit a mai kormány az országot mindenképpen való modernizálása terén kifejt. Nagyszerű dolog a rendőrség és csendőrség átszervezése, az inkadrálás meg a többi. De még is az volna a jó és célravezető, ha ezzel megcsünné a brutalitás és a verekezés. Mert ebben nincs semmi nyugati iz. Talán legjobb volna sok minden más helyett mindjárt ennek a szellemnek a kiirtásával kezdeni az egész nyugat felé való igazodást.

Ezentul a pénzügyminiszter adja ki az italmérési engedélyeket

Nagy megdöbbenést keltett Madgearu rendelete. — Mozgalom indult a rendelet hatálytalanítása érdekében.

Bucurestiből jelentik: Madgearu, mint helyettes pénzügyminiszter, rendeletet adott ki, amely az italmérési engedélyek eddigi rendszerét alapjában megváltoztatja. Az eddigi rendszer szerint ugyanis az Erdélyben érvényben lévő magyar törvény alapján az illetékes pénzügyigazgatóság adta ki az italmérési engedélyeket, míg a rendelet értelmében a jövőben

az italmérési engedélyeket csak a pénz-

ügyminiszter, vagy az államtitkár adhatja ki.

A rendelkezés nagy megdöbbenést váltott ki a szeszkereskedők körében, akik azt állítják, hogy az újítás nemcsak a decentralizáció elvével áll súlyos ellentétben, hanem Popovici Mihály pénzügyminiszter intencióival is. A szeszkereskedők körében máris élnék mozgalom indult meg, hogy Madgearu rendeletét hatálytalanítsák.

Mironescu beígerte a kisebbségi kérdés rendezését Genfben.

Mironescu külügyminiszter nagy beszédet mondott Genfben és válaszolt Apponyinak. — A külügyminiszter a kisebbségek nemzetközi jogi személyisége ellen foglalt állást. — „Románia jól bánik kisebbségeivel.” — Maximálni kell a szónokok beszédét Genfben. — Gróf Apponyi nyilatkozata.

Genfből jelentik: Az évi jelentés általános vitája, amellyel máskor legfeljebb egy hét alatt végeztek, mind szélesebb mederben folyik tovább. Naponkint újabb és újabb szónokok jeletkeznek tömegesen, mind hozzá akarnak szólni a Népszövetség működéséhez. — Guerero elnök most szelid nyomást akar gyakorolni a feliratkozott szónokokra, hogy fogják rövidebbre beszédüket. A Népszövetség elnöksége számol azzal az eshetőséggel is, hogy kénytelen lesz igénybevenni a házszabályokban biztosított ama jogát, amely szerint az elnökség megállapítja a szónoklatok maximális időtartamát.

A mai plenárius ülésen elsőnek Marr ausztráliai delegátus mondta el beszédét, majd Mironescu külügyminiszter ismertette nagy beszédében Románia álláspontját az egyes kérdésekben. Kijelentette, hogy örömmel töltötték el a nemzetközi ellentétek békés rendezésének eddigi eredményei, ezért annak a reményének ad kifejezést, hogy a nagyhatalmak csatlakozása után Románia is bejelentheti csatlakozását a hágai állandó nemzetközi döntőbírói szerződés fakultatív záradékához. A kisebbségek védelméről szólva Mironescu kijelentette, hogy kormányának álláspontja szerint

a Népszövetség védelme nem mehet túl azokon az eljárási módosításokon, melyeket a madridi tanácsülés megállapított és nem adhatja meg a kisebbségek nemzetközi jogi személyiségét, mert ez sértene az érdekelt államok szuverenitását.

Mironescu ezután azt fejtette, hogy Románia jól bánik kisebbségeivel, az elbocsátott volt tisztviselők ügyét már rendezte és *nemsokára kielégítően rendezi a kisebbségi kérdés egész komplexumát is.* A leszerelés kérdésében a külügyminiszter hangoztatta, hogy törekedni kell a lelki és gazdasági leszerelés biztosítására, mert ezek fontos előfeltételei a leszerelésnek. Helyesli azt a felfogást, hogy a népszövetségi alapokmány rendelkezéseit összhangba kell hozni a Kellogg-paktumban vállalt kötelezettséggel. Beszéde további során utalt arra, hogy egy előtte szóló tiszteletreméltó szónok

arról tett kijelentést, hogy az emberi alkotások nem örök életűek és ezzel kapcsolatban igyekezett hangulatot kelteni a régi világ visszaállítása mellett. Ha a szónok fejtegetései csak filozófiai szempontból volnának tekintendők, akkor egy szava sem volna, de mivel a kijelentéseknek politikai jelentőségük van, reflektálni kell. Meggyőződése szerint a Népszövetség hivatása az, hogy a fennálló szerződéseken nyugvó helyzetet állandósítsa. Nem az igazságtalan helyzet fentartása érdekében emel szót, mert amikor az összes románok egyesülése sikerült, évszázados igazságtalanság reparálása következett be. Szerinte

az emberi alkotások csak akkor nem állandóak, ha igazságtalanságon épülnek fel. A románok egyesülése állandóságra számíthat, mert igazságon épült fel.

Kijelentette még Mironescu, hogy a maga részéről is helyesnek tartja Briand ama kijelentéseit, hogy a háborúból visszamaradt gyűlölködést és uszító propagandát likvidálni kell. Románia népe békés hajlamú és az országnak — jobban, mint bármelyik államnak — szüksége van a békére, hogy a fejlődés útján tovább haladhasson, Románia nem akar háborút, de ha jogos birtokában háborítanak, kész a védekezésre.

Gróf Apponyi Albert ma nyilatkozott az újságíróknak Magyarország jövőjéről és a tegnapi elhangzott, felújítást keltő beszédéről.

— Nem akarok ok nélkül reményeket kelteni — mondta az ősz magyar politikus — de a Népszövetség tizedik közgyűlése hatalmas lendületet adott a magyar ügynek. A döntőbírók elismerése új politikai helyzetet teremtett és egész más atmoszféra uralkodik ma már a világpolitikában, mint évekkel ezelőtt. Nagy fejlődést jelent a magyar ügynek az a tény, hogy elmondhattam tegnapi beszédemet és azt a legnagyobb figyelemmel és megértéssel hallgatták végig. Ezt a beszédet, ha néhány évvel ezelőtt akartam volna elmondani, belémfojtották volna a szót. Ma több megértés, több megismerés uralja a Népszövetséget és nekünk okunk van több reményre.

A választói listákból kimaradtak október 15-ig felebbezhetnek

Szeptember 20-ig lehet jelentkezni a választói listára. — A kultuszminisztert kérdezik meg, alsó ciklus-e a négy polgári iskola. — Az illetőségi listából kimaradtak a törvényvégrehajtó-bizottsághoz felebbezhetnek. — Véglegesen beosztották Aradmegye járásait.

(Arad, szeptember 11.) Tegnap estével ugy Aradon, mint Aradmegyében befejeződött az illetőségi listákba való felvételre kitűzött jelentkezés. Az aradi városháza tisztviselő-kara ma megkezdte az összegyűlt adatok rendezését és az illetőségi lista összeállítását. A listát ma reggeltől a városháza kis tanácstermében közszemlére tették és a közönség holnap estig meggyőződhet arról, vajjon szerepel-e a listában.

Szeptember 20-ig folytatják a választói listába való felvételt. A jelentkezést a városháza emeletén levő 98-as számú szobában kell megadni, a hivatalos órák alatt. A választói listába csak azok kerülhetnek be, akik a régi választói listában szerepelnek, vagy akiknek joguk van arra és most felvételük magukat az illetőségi listába. A mostanáig lefolyt jelentkezések tehát ebből a szempontból volt döntő fontossága. A polgári iskolát végzett nők választójoga felett még mindig áll a vita. A közigazgatási hatóságok arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ezeket nem veszik fel és majd a felebbezés folyamán döntenek el a felsőbb fórumok, elég-e ez a képzettség. Valószínűnek tartják, hogy

ebben az ügyben a kultuszminisztériumhoz intéznek kérdést arravonakozólag, megfelel-e a négy polgári iskola a törvényben jelzett „alsó ciklus”-nak.

Ezért fontos, hogy az elutasított polgárok felebbezést nyújtsanak be. Szeptember 20-án zárják le a választói listát, amelyet csak október 5-én tesznek közszemlére. A választói listából való kihagyás miatt tehát október 15-ig lehet felebbezést benyújtani.

Ma egyébként ülést tartott a közigazgatási törvényvégrehajtó bizottság. László Ágoston dr. alispán bejelentette, hogy a felebbe-

zésre vonatkozólag megérkezett a válasz a bucaresti-i központi bizottságtól.

A listákból való kihagyás ellen a Marsien Jusztin dr. prefektus elnökelete alatt működő végrehajtó bizottsághoz kell a kontesztációt benyújtani.

A bizottság döntése ellen viszont az aradi törvényszékhez lehet felebbezni, amely végső fokon dönt az ügyben. A megyei bizottságnak három nap alatt, a törvényszéknek nyomban döntenie kell a bérkezett felebbezések felett. A dovádákkal rendelkezők ügyében nem érkezett döntés, ezeknél tehát legjobb, ha a kitűzött felebbezési határidő alatt, tehát szeptember 23-ig felebbeznek.

A megyei bizottság mai ülésén hozzájárult ahhoz, hogy az aradmegyei Talpas község Biharmegyéhez csatlakozzon. A lakosság erre vonatkozó kérvényét jóváhagyó záradékkal terjesztették be a belügyminiszterhez. Letárgyalták ezután az új járási beosztást, amely szerint — mint azt az Aradi Közlöny már megírta — hét járás lesz az eddigi tíz helyett. Véglegesen elhatározták, hogy megszűnik a halmgyi és borossebesi járás és helyébe új járás létesül Gurahont központtal. Megszűnik még a világosi és ternovai járás, amely helyett Pancota központtal új járást létesítenek

Az Ekcéma

A Cadum kenőcs nagyhatású gyógyszerként állta ki a próbát az emberek ezreinek, akik éveken át szenvedtek kellemetlen és bántó kinézésű bőrbetegségekben. A bőr-ingerlékenység kiütések és más kínos bántalmak tüstént engednek rendkívül figyelemreméltó gyógyító tulajdonságainak. Nem teveszhető össze semmilyen más gyógyszerrel s teljes bizalommal használható. Azonnali megszűnését idézi elő a viszketésségek és ezután begyógyítja az ekcémát, sömört, pattanásokat, furunkulusokat, kelevényeket, kiütéseket, csalánkiütéseket, foltokat, aranyereket, izgulékonyságot, rühöt, vágásokat, karcolásokat, sebeket, tályogokat, égéseket és kergesedéseket.

és végleg megszűnik a szentannai járás. Így három főbíró: Puticiu András, dr. Tudorean V. és Stefanica Florean kap más, az eddigi rangjának megfelelő beosztást.

Holnap a perbeszédre kerül sor a fascistaperben.

A tanuk ma is kedvezően vallottak a vádlottakra nézve.

Bucurestiből jelentik: A fascista per mai tárgyalásán kihallgatták Hanzu tábornokot, Gavrilescu ellentengernagyot, Marinescu ezredest, Crjtescu kapitányt, Cornescu és Mircescu főhadnagyokat, akik a vádlottak felettesel

voltak s akik valamennyien kedvező vallomást tettek a vádlottakra nézve.

A bíróság holnap fejezi be a tanukihallgatásokat és azután sor kerül a perbeszédre. Itélet a hét végére várható.

TARCA. Közvélemény.

— Történelmi dráma öt felvonásban.

I.

Vacsoraidőn ostromolják az autóbuzót. A megállóról izgatottan vonulnak föl a rohamcsapatok, férfiak, nők, gyermekek, de csecsemők is, akik karon ülnek. Ebben a közelharcban férfiak káromkodása, asszonyok sivalkodása, gyermekek és csecsemők sirása hallik.

Sorszámokat követel a kalauz. Az előretörők diadalmasan lobogtatják a zöld bárcákat. Akinek alacsony a sorszáma, az följut, akinek magas, az lesheti a következő kocsi. A sorszám olyan, mint az életévek száma: annál több reményt ad a küzdelemre, a sikerre, minél kisebb.

II.

Alighogy tíz métert halad, egy ur bebujik a szijon és a tornágra ugrik.

— Nincs hely — szól a kalauz, csönget s megállítja a kocsit. — Tessék leszállni.

A jövevény pár másodpercig tűnődik, aztán szomorúan engedelmeskedik.

Erre a kocsi ismét nekilendül.

III.

Most már csak pár métert haladhat. Megint fölkapaszkodik egy ur, táskával a kezében. A kalauz csönget, megállítja a kocsit, udvariasan figyelmezteti a fölugrót:

— Nincs hely. Tessék leszállni.

— Nem szállok le — válaszol a szákrázó szemmel.

— Akkor várunk. Nekem van időm.

— Nekem nincs időm. A betegemhez megyek.

— Rendőrt hívatok.

— Hivasson rendőrt. Orvos vagyok.

— Azzal én nem törődöm — mondja a kalauz. — A rendelet rendelet. Tessék leszállni.

A helyzet drámai.

Egy harangkalapos hölgy az utas felé:

— Hallatlan. Próbára teszik az ember idegeit. Hallatlan.

Egy izmos fiu, a sportlappal hadonászva: — Mozgás, mozgás. Nem érti? Ami sok, az sok. Itt kívül tágasabb.

Az a szegényasszony, aki ősidőktől fogva a töke hetyke fölénnyel érvel a nemgazdagok ellen, maró gunnyal, a jelenlevők helyeslő derűltére közepette:

— Ha annyira siet, mért nem jár automobilon?

Egy ezüstszakállu ur az öklét rázza:

— Rendőrt, rendőrt. Lökje le, kalauz. Mi majd segítünk.

Az utas nem mocsan. Immár teljesen kialakult ellene a közvélemény. Kiinn a gépkocsis türelmetlenül túlköl. Tetőfokán a feszültség.

A cselekmény halad, de a kocsi még mindig áll.

Ebben a pillanatban egy csöndes szemlélődő a kalauz füléhez hajol. Így szól, halkán:

— Menjünk, kedves kalauz ur. Nézze, itt még van hely bőven, akár ötnek is.

— Nem indítok kérem addig, míg le nem száll. Az előbb már leszállítottam egy utast.

— Azzal nyilván igazságtalanság történt — mondja a csöndes szemlélődő. — Legalább ezzel ne történjék igazságtalanság.

Ez az érv hat. A kalauz vállat von, csönget, a kocsi vigan kocog a sötét uccákon.

IV.

Az új utas, aki az érdeklődés gózába került, egy darabig elszigetelten áll az ellenséges közönség gyűrűjében. Komoran, férfiasan viseli a feléje szákrázó tekinteteket. Senkise beszél. Csönd van.

A csöndben mindenki az esetről gondolkodik. Lassankint megszokják az új utast. Hiszen olyan, mint ők. Utitárs, embertárs. Ellenséget nem érdemes szerezni, még akkor se, ha az esetleg mindgyárt a következő megállónál is száll le.

Minden átmenet nélkül szólal meg a harangkalapos hölgy:

— Hallatlan. Persze, hogy elférünk itten. Nem öten, hanem még tízen. Hallatlan.

Az izmos sportfiu, mint társadalmi bíró:

— Nálunk csak a rendeletek fontosak. A paragrafusok. Nem az emberek.

A szegényasszony szörnyülködik, nagy mozdulatokkal:

— Orvos, kérem. Orvos. És nem engedik a beteghez. Orvos.

Ismét a lehangosabb az ezüstszakállu öregur:

— Végére a járművek arra valók, hogy közlekedjenek, nem pedig, hogy álljanak. Első a közönség érdeke. De ezek a vidékről fölkerült, szerencsétlen kalauzok folyton okoskodnak. Egyszer igazán ki kellene őket alaposan tanítani. Botrány.

A közvélemény ismét egységesen alakul ki. Mindenki tesz egy megjegyzést, mindenki ilyen értelemben adja le szavazatát.

V.

Csak a csöndes szemlélődő hallgat, aki közbelépésével megoldotta a drámai csomót. Az így tételődik magában:

— Öt percen belül két közvéleményt hallottam. Mindkettő megteremtésében ugyanazok vettek részt, hasonló módon és hasonló mértékben, nem is érdekük és belátásuk; hanem vérmérsékletük szerint. Ez a két csip-csup jelenet számomra oly megrázó, mint Shakespeare, aki legjobban ismerte a földi lényeket, kívül is, külön-külön is, együttesen is.

Ezek itt külön-külön bizonyára mind derék, jóra való, eszes emberek. Együtt azonban borzalmasak. Nem tudom, mikor félelmesebbek, akkor, amikor annyira határozatlanok, vagy akkor, amikor annyira határozottak. Övön meg az Isten minden jótét lelket, hogy valaha is rájuk szoruljon s fölük várja a megértést, a becsülést, az igazságot.

Kosztolányi Dezső.

A rokkantak a betiltás dacára is meg akarják tartani az aradi kongresszust

A belügyminiszter nem engedélyezte az aradi rokkantkongresszust. — A rendőrség minden körülmények között érvényt szerez a miniszter tiltó rendelkezésének.

(Arad, szeptember 11.) Az Aradi Közlöny jelentette elsőnek, hogy az erdélyi és a többi csatolt területek rokkantjai nagyszabású kongresszust terveznek Aradon, amelyen követelni fogják sérelmeiknek orvoslását. Az aradi Rokkantszövetség vezetője, Martin János kérvénnyel fordult az aradi államrendőrséghez, amelyben kérte a legközelebbi vasárnapra tervezett rokkantkongresszus engedélyezését. A rendőrség táviratilag kérdést intézett a belügyminisztériumhoz, hogy a kongresszus engedélyezhető-e.

Ma érkezett meg a válasz, amelyben a belügyminisztérium nem engedélyezi a rokkantkongresszust.

Rendelkezését azzal indokolja, hogy a rokkantoknak van egy hivatalos szervezetük, amely képviseli érdekeiket. Ezért felesleges Aradra csődíteni a rokkantakat, akik kénytelenek lennének szerény jövedelmük egy részét az utazás költségeire fordítani.

Az aradi Rokkantszövetség vezetői Bucurestiben akarnak interveniálni a belügyminiszteri rendelkezés visszavonása érdekében.

A vezetők részéről olyan kijelentés hangzott el, hogy annak ellenére, hogy az engedélyt nem kapták meg, a kongresszust mégis megtartják.

A vezetőség szerint ugyanis a résztvevők, mintegy háromezren, már utrakészen állanak és nincsen mód arra, hogy értesítsék őket a kongresszus betiltásáról. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Giurgiu Romulus rendőrprefekturái igazgatóval, aki kijelentette, hogy a belügyminiszter betiltó rendelkezésének feltétlenül érvényt szerez az aradi rendőrség és a rokkantkongresszust semmi esetre sem tarthatják meg Aradon.

Aradváros rendet teremt a szerzői jogdíjak körül.

Velcsov Géza dr. tisztázni akarja Panaitescu ur jogkörét. — A város kérdést intéz a kultuszminiszterhez, hogy mely zeneművek után milyen jogdíj fizetendő. — Meg kell akadályozni a hangos botrányokat a közelgő koncertszezonban.

(Arad, szeptember 11.) Az Aradi Közlöny több ízben foglalkozott Panaitescu, a Szerzők Szövetsége aradi megbízottjának működésével. Szükségessé találtuk ezzel a kérdéssel behatóan és részletesen foglalkozni, mert nem lehet mind egy Arad számára, hogy létezik egy ur, aki bármikor bemehet a nyilvános helyiségekbe, a koncerttermekbe, kulturházakba és mindenüvé, ahol előadást, koncertet rendeznek, vagy zenével szórakoztatják a közönséget és ott általa tetszés szerint megállapított összegeket inkasszálhat be. Ezt a kifejezést kell használni, hogy „tetszés szerint”, mert mindaddig, míg hivatalosan nem közlik a hatóságok, mely zenemű után mennyit kell fizetni, addig feltételezni kell, hogy ilyen díjszabás nem is létezik. Foglalkozni kell ezzel a kérdéssel, mert az őszi szezon rohamosan közeledik és Arad reputációja érdekében el kell kerülni azt, hogy — mint a múlt évben —

hangos botrányok zavarják meg neves külföldi művészek hangversenyét és végül hatósági beavatkozásra legyen szükség.

Ha a kérdés megfelelő tisztázást nyer, akkor senkisésem fog elzárkózni az elől, hogy azoknál az előadásoknál, amelyeknél jogosan követelik a szerzői díjat, a hivatalosan megállapított összeget kiízesse.

Az Aradi Közlöny ezen akciója visszhangra talált épen annál a hatóságnál, amelynek elsősorban érdeke, ezt a titokzatos kérdést tisztázni: a város vezetőségénél, amely a Kulturpalota tulajdonosa. A város elhatározta, hogy tisztázni fogja Panaitescu hatáskörét és a szerzői jogdíjak kérdését és ebben az ügyben Velcsov Géza dr., az interimár bizottság helyettes elnöke fog a bizottság legközelebbi ülésén javaslatot előterjeszteni. Velcsov dr. javasolni fogja,

intézzék a város memorandumot a kultuszminisztériumhoz a szerzői jogdíjak ügyében és kérje meg a minisztériumot, állapítsa meg Panaitescu hatáskörét.

A városnak — a javaslat szerint — a memorandumban ismertetnie kell a szerzői jogdíjak inkasszálása körül felmerült anomáliákat és ennek alapján kérni, hogy küldjék le azt a táblázatot, amely kimondja, milyen szerzők után, mely esetekben és mennyi jogdíjat kell fizetni. Ugyanígy a városnak módjában áll majd megfelelő ellenőrzést gyakorolni ebben a kérdésben és eljárni a panaszok ügyében, valahányszor túllépi a megállapított határt.

Velcsov Géza dr. helyettes elnök akcióját az interimár bizottság többi tagja rokonszenvvel fogadja és így biztos, hogy

a város már a legközelebbi napokban megteszi a szükséges intézkedéseket Panaitescu jogkörének tisztázására.

Addig is, míg a kultuszminisztériumtól válasz érkezik, a város vezetősége figyelemmel fogja kísérni Panaitescu működését és az esetleg beérkezett panaszokat tudomásul veszi, hogy annakidején megfelelő intézkedést foganatosítson.

Ezek után remélhető, hogy a szerzői jogdíjak inkasszálása körül végre megszűnnek a folytonosan ismétlődő panaszok.

Marosi Rudolf.

Mauzoleumot építenek Zádor Imre hamvainak.

A tragikus véget ért mérnök özvegye holnap hozza haza férjének urnába zárt hamvait.

(Arad, szeptember 11.) Zádor Imre hamvai már urnába zárva várják a hazaszállítást. A tragikusan elhunyt aradi gépészmérnök özvegye hozzátartozói ma táviratot küldtek Aradra, hogy holnap délután érkeznek meg és magukkal hozzák Zádor Imre hamvait tartalmazó urnát.

A család Aradon tartózkodó tagjai még

nem tudják milyen intézkedés történik az elhunyt hamvainak elhelyezésére. A mai napon az ország minden részéről és külföldről is számos részvételtávirat érkezett a családhoz. Valószínűnek tartják, hogy a református temetőben mauzoleumot építenek és ott fogják elhelyezni Zádor hamvait.

Gyökeresen átszervezik a liberális pártot.

Eltávolítják az előregedett vezetőket a párt éléről. — November 15—20-ika között tartják meg a liberális kongresszust.

Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintila holnap érkezik vissza mihaesti-i birtokára és megérkezése után nyomban fogadja Ducat, aki tájékoztató fogja a belpolitikai helyzetről és a liberális párt reorganizálásának menetéről. Bratianu Vintila hétfőn utazik a fővárosba, ahova erre a napra összehívták a liberális párt végrehajtó bizottságát. A Lupta a liberálisok akciójával kapcsolatban azt írja, hogy a párt reorganizálása lázasan folyik, a megyei szervezetek készülődnek a megyei kongresszusokra, amelyeket az országos kon-

gresszus fog hozárni. A párt fiatalabb elemét azt követelik, hogy

az előregedett vezetőket távolítsák el a párt éléről.

Ez az álláspont valószínűleg érvényesülni is fog, mert úgy a községi, mint a megyei szervezetekben megindult a komoly purifikáló munka. Az országos kongresszust november 15—20-ika között tartják meg, amely alkalommal módosítani fogják az alapszabályokat is, a párt demokratizálása érdekében.

Borzalmas katasztrófa a tengeren.

Egy belga gőzös összeütközés következtében elsüllyedt. — Tizennégy halottja van a katasztrófának.

Wlissingenből jelentik: Antwerpeni jelentés szerint a Hansweert felé haladó Estelle belga gőzös éjjel két óra tájban Warsorden mellett összeütközött egy gőzössel, amelynek következtében az Estelle azonnal elsüllyedt.

Az összeütközés időpontjában a hajónak egész legénysége kabinjaiban aludt és mind-

össze ketten tartózkodtak a fedélzeten. Az összeütközés következtében tizennégy ember és köztük a kapitány is, halálát lelte. Eddig mindössze a főgépész és az egyik matróz sikerült kimenteni. A főrévész holttestét ma délután már kifogták a hullámok közül. Az Estelle gőzös 1919-ben Rotterdamban épült és 758 netto regisztertónna volt.

„Egy csomag Gillette-

pengét tessék!”

És Ön minden bizonnyal a világ legjobb pengéjét fogja kapni! Gillette-pengék a lehető leg-hiválóbb acélból készülnek és csomagolás előtt alapos vizsgálatnak lesznek alávélve. Egyedül a minőség szerezte a Gillette világhíret.

Gillette

Holnap fokozzák le Popescu csendőrszázados gyilkosát.

Nyilvánosan történik meg Bobota őrmester lefokozása. — A május elsején a Hoja-erdőben történt gyilkosság utolsó epilógusa.

Clujról jelentik: A Hoja-erdőben május elsején történt gyilkosság utolsó epilógusa játszódik le holnap délután öt órakor Clujon, a 83-ik gyalogezred kaszárnyájának ulvarán. A szokásos külsőségek között megfosztják őrmesteri rangjától Bobota Teodort, aki meggyilkolta Popescu csendőrszázadost.

A lefokozás nyilvános lesz és azt a cluj helyőrség parancsnokának közlése szerint a civilek is végignézhetik. Az aktus azért történik ilyen későn, mert a Bobota Teodor ellen indított hünperben csak nemrég mondta ki az utolsó szót a legfelsőbb katonai bíróság, amely helybenhagyta a cluj hadbíróság ítéletét. A lefokozás után Bobotát elszállítják valamelyik fegyintézetbe, ahol élete végéig fogságban marad.

Megkezdődtek a perbeszédék a temesvári kommunistaperben.

Fáskerti vallomása a kommunistaper mai főtárgyalásán. — Nicolau ügyész vádbeszéde. — Patrascanu bucaresti-i ügyvéd hatalmas két-órás védőbeszéde a vád tarthatatlanságát bizonyította.

Temesvárról jelentik: A kommunistaper mai tárgyalásán elsőnek Fáskerti Tibor aradi hírlapíró, az időközben beszüntetett „Virradat” című aradi kommunistai irányzatú lap felelős szerkesztőjét hallgatta ki elsőnek, a bíróság.

A tanuhoz Nicolau ügyész több kérdést intézett a lap megjelenésére és keletkezésére vonatkozólag, amelyekre Fáskertit kijelenti, hogy a lap reggel jelent meg aznap kelettel. Temesvárra a lapot az Aradról 5 órakor induló vonat hozta.

Nicolau: Az április 7-iki kelettel megjelenő lap cikket közölt Fónagy haláláról és közli, hogy a temetés aznap délután: órakor lesz Temesvárt a Munkásotthonból. Milyen uton értesült erről?

Fáskerti: Szombaton este több kongresszusi résztvevő érkezett Aradra, akik közül egyesek bejöttek a szerkesztőségünkbe és elmondották, hogy Fónagy holtteste Temesvárra érkezett. Még este megírtam a cikket, melyet az éjjeli kinyomtatottak és vasárnap reggel megjelent a lapban. A tanut nem eskették meg vallomására.

A következő tanu Codaru Ion csendőrszakaszvezető volt, akit a betegszobában Caraiman csendőr sapkájában megtalálta a golyó szilánkját, melytől Caraiman megsebesült a fején. Szerinte a szilánk egyik része a csendőr fejében volt. A tanu megesketésétől elállt a bíróság.

Ezután Nicolau ügyész bejelentette, hogy lemond az általa bejelentett két katonai szakértő kihallgatásáról, mivel értesülése szerint az egyik súlyos beteg a másik hadgyakorlaton van. A védők megismétlik a helyszíni szemlére tett indítványukat és kérték, hogy a szemlén Lázits és Lintia Dénes fegyverszakértők is részt vegyenek.

A bíróság a kérelmet elutasította: befejezettek nyilvánította a bizonyítási eljárást és délelőtt tíz órakor a tárgyalást felfüggesztette.

A vádbeszéd.

Féltizenegy óra után Popescu elnök újra megnyitotta a tárgyalást és átadta a szót Nicolau ügyésznek, aki általános érdeklődés közben emelkedett szólásra, hogy levonja a tizenkét napja tartó tárgyalás tanulságait. Az ügyész azzal kezdte vádbeszédjét, hogy teljes tárgyi lagosságot hangoztatta. A lefolytatott bizonyító eljárásból azt a meggyőződést szerezte, hogy a vádlottak bűnösök a terhükre rótt cselekedetben. E perben nincs eszméletlenről szó, hanem közönséges büncselekményről, amelynek kezdete a szakszervezetek országos kongresszusára nyúlik vissza. Ez a kongresszus április 2-án kezdődött Temesváron és négy napig tartott. A kongresszus befejezése után egy nappal hozták ide Campinától Fónagy János holttestét, akit ál-

lamellenes izgatás miatt több évi fegyházra ítélték és büntetését a doftanai fegyházban töltötte ki. Az ügyész azután részletesen ismertette Prostean dr. tiszti főorvos látogatását a Munkásotthonban és a felravatalozás megtiltását. Beszéde végén az ügyész szigorú ítéletet kért.

Patrascanu védő beszél...

A vádbeszéd elhangzása után Patrascanu bucaresti-i ügyvéd emelkedett szólásra, akinek védőbeszéde iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ebből az alkalomból zsufozásig megtöltötte a közönség a tárgyalótermet és néma csendben figyelték a kiváló bucaresti-i ügyvéd nagyszabású védőbeszédét. Patrascanu először a pört ismertette és rámutatott arra, hogy ez nem a vádlottaknak, hanem az egész munkásosztálynak a pöre. Általános vonásokban jellemezte azokat az indítékokat, amelyek az áprilisi szomorú eseményeket előidézték.

— Az ezt követő események igazolták, — mondotta a védő — hogy milyen célt akart a kormány a temesvári gyászos események árán elérni. A legfontosabb cél a szakszervezetek feloszlátása volt és az egész nem volt egyéb, mint a munkásság elleni kampány.

A védő ezután megállapította, hogy a munkásság önvédelmi álláspontot foglalt el. A fegyvertelen munkássággal szemben

Véresre vert embert találtak a Marosparton.

A súlyosan sebesült embert még nem lehetett kihallgatni. — Valószínűleg rablótámadás áldozata lett Puskás András.

(Arad, szeptember 11.) Az éjszaka folyamán az aradi gyeptérről értesítették a mentőket, hogy a Maros partján egy véresre vert ember fekszik. A mentők kivonultak a helyszínre s egy eszméletlen állapotban levő, harminöt év körüli embert találtak, akinek fején, lábán, kezén, rendkívül súlyos zúzódások voltak. A súlyos sebekből vérző szerencsétlen embert beszállították a kórházba, ahol nyomomban ápolás alá vették.

A rendőrség megjelent a kórházban, de a

gépfegyvereket és hatalmas karhatalmat vonultattak fel akkor, amikor a munkásság nem akart mást elkövetni, mint egy halottját a neki kijáró tisztelettel eltemetni.

Nincs a világon egy állam, ahol olyan törvény lenne, amelyik megakadályozná azt, hogy valaki a saját halottját eltessen.

A vérengzést nem a munkások okozták, hanem azt kiprovokálták a hatóságok — állapította meg a védő. A munkásság pedig jogos önvédelemből cselekedett, amikor elbarrikádozta magát a felvonuló gépfegyverek és szuronyok elől.

Az egész tárgyalás folyamán nem tudott a vád egyetlen bizonyítékot sem felhozni, hogy a munkásság támadólag lépett volna fel, senkinél nem találtak egyetlen fegyvert sem és nincs semmi bizonyíték a munkások ellen.

— A pert már ugyanis megnyerte a munkásság — mondotta a védő — és az egész közvélemény meggyőződött arról, hogy a munkásság kénytelen volt a jogtalan beavatkozás ellen védekezni. Ez a per a munkásság igazságát bizonyította be és az előbb elmondottak alapján biztosan számított valamennyi vádlott felmentésére.

Patrascanu után dr. Nagy Hugó mondta el védőbeszédét, aki csatlakozott Patrascanuhoz és

valamennyi vádlott felmentését kérte.

Az elnök dr. Nagy Hugó védőbeszéde után, délután fél 3 órakor a tárgyalást berekesztette és annak folytatását holnap reggel 9 órára tűzte ki. Holnap reggel Zisu bucaresti-i ügyvéd kezdi meg védőbeszédét, ami iránt szintén nagy jogászörökben az érdeklődés.

beteg nem lehetett kihallgatni. Zsebeiben Puskás András névre kiállított igazolványt találtak. A rendőrség kihallgatta a gyeptér alkalmazottait, akik elmondották, hogy az éjszaka folyamán segélykiáltásokra lettek figyelmesek és mire a helyszínre értek, már csak a vérző eszméletlen embert találtak. Puskás állapota súlyos, de nem életveszélyes. A rendőrség szigorú nyomozást vezetett be, mert nincsen kizárva, hogy Puskás rablótámadás áldozata.

Irodalom és művészet

• **Öreg színészek estje a Nyári Színkörben.** Szépszámu közönség előtt tartották meg ma este a Nyári Színkörben az öreg színészek estjét. Az est minden tekintetben fényesen sikerült és a közönség meleg ünneplésben részesítette a szereplőket. Megható jelenet volt, amikor a színpadon megjelentek az öreg színészek, Árpásy Katóval, Pollinuszné Csiga házy Etellel az élen. Az est egyik kimagasló száma Tátrai W. Cornélia énekszólója volt, a közönség nagy tetszése mellett áriákat adott elő. Kubelkáné Vas Anna zongorakísérete mellett. Nagy sikere volt Berkovics Dánielnek, aki kitűnő énekesnek bizonyult. Szépen iskolázott tenor hangja kitűnően érvényesült és mély átérzéssel és megértéssel adott elő több operarészletet. Szabó Eszter és Földes Mihály egy dialógot adtak elő a közönség nagy tetszése mellett. Csányi Mátyás, az ismert zeneszerző Aranyember című operájából adott elő zongorán több részletet és a közönség hoszszantartó ünneplésben részesítette a kiváló művészt. Nagyon tetszett Faludi Dodó és Sugár Ica groteszk tánc-duettje. A Párisi Rothschild című egyfelvonásos főszerepében jók voltak Vas Anna, Földes Mihály és Gyarmathy Géza. Szellemes konferánzia volt Faludy Károly.

A tótok tovább küzdenek az autonómiáért.

Prágából jelentik: A szlovák néppárt nagygyűlést tartott, amelyen Hlinka felkérte a hallgatóságot, hogy emelje fel a kezét az, aki a pittsburgi szerződést be akarja iktatni az alkotmányba. Tízezer kéz emelkedett ebben a pillanatban a levegőbe. Hlinka kijelentette, hogy a szlovák nép minden erejével harcolni fog Szlovenszko autonómiájáért.

A szlovák néppárt lapja beszámol arról, hogy a párt több tagja ellen eljárás indult a most kiadott röpirat miatt, amelyben a párt követeli, hogy Szlovenszkból távolítsák el a cseh hivatalnokokat és az iskolákban tegyék kötelezővé a tót nyelvet.

Anarchisták követték el a berlini bombamerényletet.

Berlinből jelentik: A pokolgépes bombamerénylet ügyében letartóztatottokról kiderült, hogy tagjai az anarchista terror csoportnak, amely Erzberger meggyilkolása idejében ütötte fel fejét Németországban. A nyomozás folyik és még számos letartóztatás várható.

Értesítés!

Megnyílt BUCUREȘTIBEN a főváros központjában

„HOTEL VENETIA“

Str. Pieter Grigorescu 12. szám (a Királyi palota mögött). Bejárat a Calea Victorian. — 100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg és meleg víz, lift, fürdő és telefon a t. vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó utak a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel:

„VENETIA SZALLODA“ vezetőség
Moisescu, tulajdonos.

PESTEN BUNDÁT KALMÁR

SZÜCSMÉL vagy n!

Szolid árak, 7
Elsőrangú minőség

BUDAPEST, VII, Wesselényi-uca 27. szám. — TELEFON

Magyarország és Ausztria nem fizet jóvátételi összeget.

Magyarországnak és Ausztriának billiósi követelése van a Csehszlovákiával, Romániával, Jugoszláviával, Lengyelországgal és Olaszországgal szemben. — A hágai konferencia következményei, amelyeket a magyar és osztrák kormányoknak ki kell használni.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A hágai konferencián a német reparáció végleges rendezést nyert. Immár Közép-európa gazdasági nyugalmanak helyreállítása érdekében feltétlenül szükséges, hogy Ausztria és Magyarország reparációs kötelezettségei is napirendre kerüljenek és végleges elintéztést nyerjenek. A saint-germaini és trianoni békeszerződések értelmében Magyarország és Ausztria tekintélyes összegekkel lettek megterhelve jóvátételi címén.

Követelések az utódállamoktól.

Ezzel szemben a két ország területéből részesezett utódállamok, nevezetesen Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia, Lengyelország és Olaszország

átvették a hozzájuk csatolt területek vasutait, táviró- és telefonberendezését, állami gyárait, stb., stb.

Ausztria mintegy 14 milliárd schilling értékű állami vagyont szolgáltatott ki ilyen módon az utódállamoknak a „Freiheit!” című napilap kalkulációja szerint. Magyarország körülbelül hasonló összegű állami javakat volt kénytelen az elcsatolt területekkel az utódállamoknak kiszolgáltatni.

Az utódállamok a békeszerződésekben kötelezték magukat, hogy ezen adóságukat megfizetik Ausztriának, illetőleg Magyarországnak.

Ausztria adósságai reparációk, népszövetségi kölcsönök és élelmiszerhitelnek fejében összesen kilenc milliárd schillinget tesznek ki. Így tehát a „Freiheit!” számítását véve alapul, Ausztriának még öt milliárd schilling követelése van az új utódállamoktól. Ennek az összegnek fele, mintegy két és fél milliárd Csehszlovákiát terheli. Hágában megállapítást nyert, hogy immár rendezni kell az utódállamok jóvátételi problémáit is. Ez azt jelenti, hogy a békeszerződések értelmében új Magyarország, mint Ausztria érvényesítheti követeléseiket.

A jóvátételi számlára irandó...

Egy bécsi nemzetgazdász az érdekes ügyben a következő nyilatkozatot tette:

— A hágai konferencia augusztus 30-iki ülésén megállapítást nyert, hogy a német jóvátétel kérdése végleg rendeződött és egy külön, már a közeljövőben összehívandó konferencián el kell intézni Ausztria és Magyarország jóvátételi problémáit is. A helyzet jelenleg az, hogy a nemzeti kölcsön felvételekor a Népszövetség Ausztriának 20 éves moratóriumot adott a jóvátétel megfizetésére. Hasonló körülmények között Magyarország is 20 éves moratóriumot kapott 10 millió aranyfrank erejéig. Végül részben Bulgária is halasztást nyert.

A saint-germaini békeszerződés 208. paragrafusa kimondja, hogy az utódállamok kötelesek Ausztriának, valamint Magyarországnak megfizetni az átvett értékeket, illetőleg azoknak összege Ausztria, illetőleg Magyarország jóvátételi számlájára irandó.)

— Hatalmas értékű vasutvonalakról, vasuti mozdonyokról és kocsikról, állami épületekről, telefon- és táviróvonalakról és berendezésekről, állami üzemekről, hadianyagról, állami uradalmakról és erdőkről, monopóliumokról és sok másról van szó. Ausztriát illetőleg a legszerényebb becslés szerint is legalább 10 milliárd aranykoronára lehet számítani, amelynek fele Csehszlovákiát terheli. Magyarország követelése körülbelül hasonló összegre becsülhető, azonban Magyarország főadósa nem Csehszlovákia, hanem Románia.

Csehország elismeri tartozásait.

— Az összes német reparációs kötelezettségek jelenlegi értéke 30 milliárd márkára rug. Ha Ausztria, illetőleg Magyarország területi

és népességi viszonyát Németországhoz hasonlítjuk, úgy Ausztria, illetőleg Magyarország nem terhelhetők meg egyenként nagyobb összeggel, mint három milliárd aranykorona. Tekintetbe véve azonban Ausztria, illetőleg Magyarország jóval kedvezőtlenebb gazdasági helyzetét és életviszonyait, még ez az összeg is redukcióra szorul.

— A békeszerződések értelmében, így tehát Ausztria és Magyarország tulajdonképpen nem adós, hanem hitelező államok és mivel követeléseik az új utódállamoktól jóval nagyobb összegre rugnak, úgy módjukban áll követeléseiket érvényesíteni. Egyébként Ausztria és Magyarország követelése 1918 vége óta esedékesek, amióta az utódállamok az új területek berendezéseit átvették.

— Csehszlovákia kormánya tisztában van e évvel és képviselője a hágai konferencián már bejelentette, hogy Csehszlovákia az említett átvétel következtében mintegy 30 milliárd cseh koronával, tehát körülbelül 4—4 és fél milliárd aranykoronával adósa Ausztriának. Másrészt azonban a csehszlovák delegátus

Elutasították Müller Ede szabadlábrahelyezési kérelmét.

A vasuti panama gyanúsítottjai közül már csak heten vannak vizsgálati fogságban. — Ma négy szabadlábra helyezési kérelmet adtak be.

(Arad, szeptember 11.) A Müller-féle sokmillió vasuti panama ügyében — mint már jelentettük — mintegy öt héttel ezelőtt tizenegy letartóztatás történt. A letartóztatott tisztviselőket az ügyészségi fogházban külön cellában helyezték el és ügyükben dr. Herb Ion vizsgálóbíró folytatja a vizsgálatot. Alless Vilmos közben meghalt, először Berger Manót, hétfőn pedig Balogh Sándor és Márkus Istvánt helyezte szabadlábra a vizsgálóbíró, az eljárás azonban tovább folyik el-

lenük. Így a vizsgálati fogságban lévő vasuti tisztviselőknek száma most már hétre apadt le. Ma délelőtt újabb négy szabadlábra helyezési kérelmet nyújtottak be Gitta főügyészhez.

Müller Ede, Cuzman Nicolai, Ciona-Csányi és Császár kérték szabadlábra helyezésüket, az ügyészség azonban a szabadlábra helyezési kérelmet elutasította

és így továbbra is vizsgálati fogságban maradnak.

A temesvári rendőrségről haldokolva vittek egy betörőt a kórházba.

Császár András anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét, még az éjjel meghalt. — Crenian rendőrprefektus erélyes vizsgálatot ígér.

(Temesvár, szeptember 11.) Hétfőn reggel tettenérték Császár András és Bugyi János betörőket, amint Cotosman gyárvárosi rendőr lakásából ágyneműt loptak. A két ismert rovtommult azonnal bekisérték a belvárosi rendőrprefekturára, ahol őrizetbe vették őket. Hétfőn délután azután

Császár András eszméletlenül állapotban átszállították a kórházba. Itt azonnal ápolás alá vették, azonban minden gondos ápolás ápolás ellenére is, Császár András az éjjel meghalt.

A kórház igazgatósága azt a felvilágosítást adta, hogy

Császár András a rendőrségről eszméletlenül

állapotban szállították be a kórházba, eszméletét egy pillanatra sem nyerte vissza és végül az éjjel agyvérzés következtében meghalt.

A kórházi főorvos ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a halál okát így pontosan nem lehet megállapítani, s csupán a boncolás fogja tisztázni, hogy Császár tulajdonképpen miben is halt meg.

Crenian Aurél temesvári rendőrprefektus kijelentette, hogy a legnagyobb szigorral indítja meg a vizsgálatot, még pedig határozottan a legteljesebb nyilvánosság mellett, mert elsősorban a rendőrségnek az érdeke, hogy szerepe, vagy ártatlansága tisztázódjék az ügyben.

VÁROSI MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZAK MŰSORA

„CENTRAL” mozgóban Str. Russu Sirianu, volt. Auliah L. uoca

MA NAGY PREMIER:

Alvilág (Bostoni banditák)

Egy nagyváros éjszakai élete minden bünével. Finom izgalom.

Főszerepben: Clive Brook, a Sárga liliom főszereplője. Evelyn Brent, George Bankrott.

Előadások pontosan délután 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

„ELIT” városligeti mozgóban a nagy sikert aratott

A sejk leánya

c. pazar kiállítású keleti tárgyú filmremek.

Főszerepben: Bebe Daniels, Richard Arlen, William Poroell,

H I R E K.

A csodarabbik kongresszusa Bécsben A törvénytisztelő zsidók parlamentje az osztrák fővárosban.

Bécsből jelentik: Ma délután kezdődött meg a Sophiensaalban az Aguda-Jisroel má sodik világgongresszusa. Az Aguda-Jisroel a cionistákkal ellentétben azokat a zsidókat egyesíti magában, akiknek nem nemzetük, hanem vallási beállítottságuk van. A kongresszusra mintegy 4000 résztvevő érkezett Bécsbe.

A rabbik tanácsa immár három napja ülésezik Bécsben. A tanácskozásokon hetvenen vesznek részt. Köztük három csodarabbi is. Ott van első sorban a czortkowi nagyrabbi aki az ősi Friedman rabbinasziának tagja. Hetvenkét éves, patriarchális külsejű egyén a czortkowi nagyrabbi, akinek 300.000 hívője van és győződve arról, hogy egy évvel tovább él, ha kezet csókol a rabbinak. Ő mondotta a megnyitó beszédet, ami egy negyed óráig tartott. Ez pedig tekintetbe véve a csodarabbik szófukarságát, igen jelentős esemény. Mellette itt a gorakalvariai rabbi, akinek 800.000 hívője van és oly nagy tekintélynek örvend Lengyelországban, hogy a háború alatt Ha eseler német tábornok díszőrséget állított neki. Itt van harmadikül Sádagora 30 éves csodarabbija, aki a város lerombolása óta Bécsben él és rokona a czortkowi nagyrabbinak.

A rabbik tanácsa foglalkozott a többek között a Jewish Agencyvel való együttműködés kérdésével, a palesztinai eseményekkel, amiket egy szemtanú adott elő. Az előadó azt is elmondotta, hogy a palesztinai zsidók közt megtartották a népszavazást, ami azt eredményezte, hogy jelenleg 100.000 cionistával szemben 50.000 agudista áll. Így hát Palesztinában jelenleg két zsidó irányzat van. Az agudisták az arabokkal való békés együttműködést hirdetik.

— **Áprilisban alakítják csak át a kormányt.** Bucurestiből jelentik: A Lupta értesülése szerint a kormány átalakítása a legszorosabb kapcsolatban áll a közigazgatási reformmal, ezért októberben csak kisebb jelentőségű változások lesznek a kormányban, míg a szélesebbkörű átalakításra csak jövő áprilisban kerül a sor.

— **Gyengékedik Miron Cristea pátriárka.** Bucurestiből jelentik: Miron Cristea régens-pátriárka néhány napja gyengékedik és kénytelen az ágyat őrizni.

— **Giurgiu Romul lesz a kvesztori titkár.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy dr. Moga Romulus aradmegyei rendőri kvesztor Bucurestiben tárgyalásokat folytatott az inkadrálásokról. Dr. Moga kvesztortól nyert értesüléseink szerint Giurgiu jelenlegi rendőrigazgató lesz a kvesztori titkár.

— **Macdonald Kanadába megy.** Londonból jelentik: Ottavából érkezett jelentések szerint Macdonald angol miniszterelnök nemcsak az amerikai Egyesült-Államokban tesz látogatást, hanem felkeresi Kanadát is.

— **Megkezdték a szatmári munkásvezérek kommunista-perének tárgyalását.** Bucurestiből jelentik: A cluj-i hadbírósg ma délelőtt kezdte meg Kacsó György, Roth Ferenc és Erdélyi József szatmári munkásvezérek bünperének a tárgyalását. Kacsót és társait azért állították hadbírósg elé, mert az elmúlt évben, a vád szerint, kommunista propagandát fejtettek ki a szatmári Unióvagonygár munkásai között. A tárgyalás előreláthatólag néhány napig fog tartani.

— **Megrendítő tragédia Chalons sur Marne mellett.** Párisból jelentik: Chalons sur Marne-nél borzalmas szerencsétlenség történt. Egy két éves leányka a folyóba zuhant, mire édesanyja, bátyja és két unokabátyja utána vetette magát, hogy a fuldokló gyermeket kimentse. A gyermeket az egyik férfi a partra vonszolta. A többieket elragadta az ár és mindnyájan a folyóba fulladtak.

Eddig egy kisebbségi szinigazgató sem vette ki koncesszióját.

Demetrescu vezérigazgató nyilatkozata.

Bucurestiből jelentik: A „Rador“ munkatársa ma felkereste Demetrescu vezérigazgatót, aki a kultuszminisztériumban a kisebbségi színházak ügyeit intézi és felvilágosítást kért tőle a színházi koncessziók ügyében. A vezérigazgató kijelentette, hogy eddig egyetlen szinigazgató sem kapott koncessziót. Egyedül dr. Janovics Jenő tette le a 100 ezer lej kauciót, de még ő sem kérte ki koncesszióját. A kultuszminisztérium szigorúan ügyelni fog arra, hogy a szinigazgatók koncessziók nélkül ne

játszhassanak és ha kell, karhatalommal is megakadályozzák az engedély nélküli igazgatók működését.

Kijelentette még Demetrescu, hogy tudomása szerint több szinigazgató a szerzői jogdíj lefizetése nélkül előadja a külföldi írók darabjait és ezzel nagymértékben ártanak Románia presztízisének. A hivatalos tényezők nem járulhatnak hozzá az ilyen jogbitorláshoz és a jövőben ezektől a szinigazgatóktól a kultuszminiszter megvonja a játszási engedélyt.

Lokalizálták a targovistei tüzvészt.

118 ház égett le tegnap Targovisteban. — A tűz borzalmas pusztítással.

Bucurestiből jelentik: Tegnap délután hat óra tájban Targoviste városában óriási arányú tüzvész ütött ki, a bolgár kerítészek által lakott városrészben. A tűz a hatalmas szélviharban percek alatt elharapózott és csakhamar egész sereg ház állott lángokban. A város csekélyszámu tüzoltósága tehetetlenül állott a pusztító vésszel szemben, amely egész éjszaka dühöngött. A tűz csakhamar átterjedt a város belsejére is. Ma, a reggeli órákig 200 ház és üzlet pusztult el, köztük egy bankpalota is. Mikor a hatóságok látták, hogy nem képesek önerejükkel felvenni a harcot az elemek pusztításával, telefonon kérték segítséget Bucurestiből és Ploestiből, ahonnan több század katonaságot és tüzoltóságot vezényeltek Targovistebé, azonban ma reggelig a tüzet nem sikerült eloltani. A vizsgálat szerint a szerencsétlenséget gyermekek okoz-

ták, akik tüzzel játszottak és meggyújtottak egy kazlat. Véletlenül szél volt és ugyszólván pillanatok alatt terjedt el a tűz. A vízhiány és a kezdetleges tüzoltási berendezések hozzájárultak a katasztrófa arányainak növeléséhez.

A kár már az első becslések szerint is meghaladja a 150 millió lejt, de ugyszólván felbecsülhetetlen. Egész uccasorok égtek le. Több száz család vált hajléktalanná. A katasztrófa színhelyén megrendítő jelenetek játszódtak le. A tűzben több emberélet is elpusztult és hat tüzoltó súlyos égési sebeket szenvedett.

Targovisteről jelentik, hogy a tegnap délután óta pusztító tüzet ma sikerült lokalizálni. Pontos megállapítás szerint 118 ház esett áldozatul. A kár felbecsülhetetlen.

Előkelő hölgyközönség látogatja
Ruttkay & Botye
éeg
fehérnemű-kelengye vállalatát
Arad, megyeházzal szemben.

— **Eckener — Berlin diszpolgára.** Berlinből jelentik: Berlin tanácsa dr. Eckener kapitányt diszpolgárává választotta.

— **Intervenció Maniu-nál a zsidó fiatalemberek Palesztinába való visszavándorlása érdekében.** Bucurestiből jelentik: A zsidó parlamenti klub küldöttsége ma megjelent Maniu miniszterelnöknel, akit intervencióra kértek fel abban az irányban, hogy azok a zsidó fiatalemberek, akik még nem tettek eleget katonai kötelezettségüknek és ki akarnak vándorolni Palesztinába, akadálytalanul kijuthassanak, ha lemondanak román állampolgárságukról.

— **Felfüggesztették a tárgyalást Umann kapitány ügyében.** Clujról jelentik: A cluj-i hatodik hadtest hadbírósga két napon át tárgyalta Umann Vasile kapitány vesztegetési bünperét. A mai tárgyaláson Nicolau kapitány, hadbíró-ügyész a kapitányon kívül vád alá helyezését kérte több altisztnak is, akik a vád szerint szintén résztvettek a kapitány üzemében. Popescu Ilarie védő a bizonyítás kiegészítését kérte, amihez a bíróság hozzá is járult és a tárgyalást két napra felfüggesztette.

— **Nagy tűz egy bucaresti-i butorgyárban.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt tűz ütött ki a Grigorescu-féle butorgyárban, amely teljesen elpusztult. A kár három millió lej.

— **Elkeseredett harcok az orosz-kinai határon.** Mukdenből jelentik: A Mandzsuri melletti harcok hivatalos jelentés szerint elcsendesedtek.

— **Sikkasztott és megszökött a constantaj hadkiegészítő intendánsa.** Bucurestiből jelentik: A constantai hadkiegészítőparancsnokság Gol nevű intendánsa néhány nappal ezelőtt eltűnt a városból. Hivatalában nyomban vizsgálatot tartottak, amely két millió lej hiányt állapított meg. A hadkiegészítőparancsnokság áttette az ügyet az ügyészséghez, amely bünügyi zárlatot fogantatott a megszökött intendáns vagyona.

— **Ha sorompón nincs lámpa.** Budapestről jelentik: Köhler András urvezető, aki sógorával autózott a Fehérvári-úton, autójával nekiment egy lámpánélküli leeresztett sorompónak. A kocsit beütött üvege súlyosan megsebesítette Köhlert és sógora agyarázkódást szenvedett.

— **A budapesti nemzetközi sakkverseny állása.** Budapestről jelentik: A budapesti nemzetközi sakkverseny állása a kilencedik fordulónak után a következő: 1. Capablanca 6 és fél pont. 2. Rubinstein 6 pont. 3. Tartakower 6 pont. 4. Vajda 5 és fél pont. 5. Thomas 5 pont. 6. Havasi 4 és fél pont. 7. Canal. 8. Przepiorka 4—4 pont. 9. Steiner 3 és fél pont.

Megérkezett!

„GALLIA“
tartós ondoláló gépünk.
Legmodernebb típus. Abszolút veszélytelen.
Hat hónapi jótállás.

„SALON ELEGANT“
Férfő- és női Comp. hölgyfodrász
Str. Eminescu 1. (Fehér Kereszt).

— **Hidasnémeti miatt...** Prágából jelentik: A hidasnémeti-i határ lezárása következtében Otátrafildredről 1500 vendég maradt el. Ebből a fürdőigazgatóságnak tíz millió csekkorona és az államnak négy millió korona kára van.

— **Házbeomlás Budapesten.** Budapestről jelentik: A Remete-uccán egy épülő ház egyik fala beomlott és maga alá temetett öt munkást. Közülük négy könnyebben és egy súlyosan megsérült.

— **Bibliai játékokat rendeznek Szegeden.** Szegedről jelentik: Érdekes tervet készül megvalósítani Szeged város tanácsa és dr. Somogyi Szilveszter polgármester a város idegenforgalmának növelésére. A tanács ugyanis azt tervezi, hogy a Templom-téren minden héten bibliai játékokat rendez, a nagyhéten pedig nagyszabású passiójátékokat mutat be. A város erre vonatkozólag a közeli napokban érintkezésbe lép a szegedi irodalmi társaságokkal és felkéri azokat megfelelő közreműködésre.

Legkiválóbb uriszabóság
Angol szövet nagyraktár

SAMSON I. ARAD,
Neuman-palota

Őszi különlegességek
beérkeztek.

KRAUSZ FANNY női divatterme

BUDAPEST, IV., Váci-utca N/B.

Tisztelettel értesíti a nagyérdemű előkelő hölgy-közönöket, hogy párisi modelljei toltettek, köpenyek és kosztümök és válaastáiban megérkeztek, amelyek megtekintésére van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyeket meghívni.

— Az Aradi Ipar- és Népbank betéteseit arra kéri, hogy ma, szeptember 12-én délután 6 órakor a városháza nagytermében igen fontos értekezleten jelenjenek meg. Előkészítő bizottság.

— „Eckener-szoros” Kaliforniában. San Franciscoból jelentik: A kaliforniai San Diegoból érkezett jelentések szerint a keleti partvidék egyik hárgóját, amely felett a Graf Zeppelin világméretű útjában elhaladt, Eckener-szorosnak nevezték el. Tegnap egy hadirepülőgép elrepült a szoros felett és egy ejtőernyőt dobott le, amelyen az amerikai és a német lobogó lengett.

— Ismét elhalasztották az ottlakal selyemcsempészek vesztegetési büntetésének ítéltárgyalását. Több alkalommal beszámolt az Aradi Közlöny arról a büntető eljárásról, ami Spinner Moise bucaresti-i kereskedő és társai ellen indult vesztegetés miatt az emlékezetes ottlakal selyemcsempészi ügyből kifolyólag. Spinner több tisztviselőt meg akart vesztegetni és ezért az ügyészség vádat emelt ellene. Több tárgyalást is tartott már ebben az ügyben az aradi törvényszék, de a legutóbbi három tárgyalást el kellett halasztani, mert Spinner egy másik csempészi ügyből kifolyólag a fővárosban letartóztatásban van. Ma ismét elhalasztották az aradi törvényszék szüneti büntetőtanácsa ezzel az ügygel, de a tárgyalást ismét elhalasztották.

— Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű erőlködés nélkül való belkürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a Ferenc József víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Fényképészek hordozható ivlámpája. Németországban érdekes találmány jött létre: egy kis ivlámpát gyártottak, melyet a fényképészek zsebbe dughatnak, hordozható ércokban vihetnek magukkal fölvételeikhez. A magnézium, melyet eddig a szobafölvételekhez használtak, sok veszedelemmel jár, mert tüzvész támaszthat, megégetheti a fényképész kezét, azorkivül előnytelenül befolyásolja a fényképezettek arckifejezését is, akik a hirtelenül föllobbanó szemszertől világosság hatása alatt rendszerint fintorognak, hunyorgatnak. Az új ivlámpa tündöklő fényt áraszt egy négy ampéres árammal, nemcsak biztonságos, hanem a tapasztalatok szerint kitűnő eredménnyel használható. Bármelyik villamoslámpába bekapcsolható egy drót segítségével. Ezenkívül nemcsak éjszaka tesz jó szolgálatot, hanem nappal is, amikor a külső világítás elégtelen. A lámpa két fémszála az ércdobozban van s a doboz, miután kinyílt, a földelével, mely fogantyúval kézben tartható, érvészóról szolgál a fényképészeknek. Bármelyik műkedvelő fényképész is könnyűszerrel megtanulhatja a kezelését.

— Kolozsvárra készülő egyetemi és főiskolai hallgatók figyelmébe. Az „Ijü Erdély” szerkesztésében tájékoztató füzet jelent meg, amely az egyetemek összes fakultásaira és a többi főiskolákra nézve kimerítő tájékoztatást nyújt. A baccalaureatust letettek számára részletes pályaválasztási tanácsal szolgál. A kis füzet megrendelhető az Ijü Erdély kiadóhivatalánál (Cluj-Kolozsvár, Ref. Theológia) 5 lejért. Ugyanott működik egy tulajosdóiroda, mely minden Kolozsvárra készülő, vagy itt tanuló egyetemi és főiskolai hallgatóknak tájékoztatással szolgál és kérvényeik beadását díjtalanul vállalja. Levelek választélya mellékelésével Ijü Erdély kiadóhivatala, Cluj-Kolozsvár, Ref. Theológia küldendő.

Macdonald cáfolja az angol-amerikai szövetkezést.

Londonból jelentik: Macdonald ma nyilatkozott az angol-amerikai szövetséggel kapcsolatban elterjedt hírekről. Anglia és Ame-

rika nem akar szövetkezni, csupán eszmecséret folytat a leszerelésről.

Palesztinában helyreállt a rend.

Megkezdtek a hebroni vérengzésének áldozatainak exhumálását.

Londonból jelentik: A gyarmatiügy miniszterium nyilatkozatot adott ki, amely szerint Palesztinában többé nem kell tartani zavargásoktól. Ezért szükségtelen az ötezer főnyi angol katonaság létszámát fölemelni. Azok az arab törzsek, amelyek részt vettek a zsidók elleni zavargásokban, hadisarcot fizetnek Angliának.

Jeruzsálemből jelentik: Hivatalos jelentés szerint a múlt héten történt kisebb incidensen kívül, semmi esemény nem történt Palesztinában. A helyzet a biztos javulást jelenti és az arab nomád törzsek tervezett betörése elmaradt. A zsidó telepek ellen az utóbbi napokban

semmiféle merénylet, vagy támadás nem történt.

Londonból jelentik: Ma délelőtt kezdték meg a hebroni vérengzésének áldozatainak exhumálását. Eddig 15 holttestet exhumáltak annak megállapítása céljából, hogy tényleg történtek-e csonkítások. Az exhumálást egy négy tagú cionista bizottság végzi, amelynek két orvos a tagja. A mohamedánok három ellenőrző orvost küldtek ki.

Dooding légügyi almarsal, akit a palesztinai légi haderő parancsnokának neveztek ki, repülőgépen Jeruzsálembe utazott, ahova holnapra váriák.

— Deák Béla hegedűtanfolyama kezdőknek és haladóknak folyó hó 5-én nyílik meg, v. Rákóczi-u. 18. Jelentkezések d. u. 2—3-ig.

— Fülöp Magda hegedűművésznő tanítását szeptember 15-én kezdi meg. Elvállal kezdőket és haladókat a legmagasabb kiképzésig. Értekezni lehet Strada Seminariului (Sina-u.) 14., d. e. 10—11-ig és d. u. 3—5-ig.

— U. Égny Ghyssa 16-án kezdi torna-, fegyő- és ritmikai kurzusait felnőttek és gyermekek részére. Tisztviselőknek kedvezmény. Bohus-palota.

Nő vezetése alatt álló rablóbanda garázdálkodik a Székelyföldön.

Bucurestiből jelentik: A belügyminiszteriumhoz érkezett jelentések szerint a Székelyföldön újabb rablóbanda garázdálkodik, melynek az élén egy nő áll és rövid idő alatt több községet kifosztott. A belügyminiszterium nagyszámu csendőrséget összpontosított a Székelyföldön a rablóbanda kézrekerítésére.

Leégett az aradi olajgyár tetőzele

Felrobbant egy kazán a Lengyel-féle olajgyárban és lángalobbantotta a tető farészeit.

(Arad, szeptember 11.) Ma délelőtt fél tizenkét órakor Aradon, a Lengyel-féle olajgyárban veszedelmes tűz dühöngött. Eddig ismeretlen okból az egyik kazán felrobbant és meggyújtotta a kazánház tetőjét. A tüzvészrők azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely percek alatt jelent meg a helyszínen és a legnagyobb önfeláldozással fogott a tűz oltásához. A rendőrség részéről Gurgiu Romulus prefekturai igazgató jelent meg a tüznél, amelyet megfeszített munkával délután egy órára sikerült elfoltani.

A helyszíni szemle egyelőre nem tudta megállapítani a tűz, illetve a kazán felrobbanásának okát. Valószínűnek tartják hogy a robbanást túlfűtés okozta. Különös és véletlen szerencse, hogy a kazán felrobbanásánál senki sem tartózkodott a helyiségben, ezért emberéletben nem esett kár. A tűz okának kiderítésére tovább folyik a nyomozás.

Kolozsváron elfogták az aradi fogház szökevényét.

Szeretőjével együtt letartóztatták Klein Jánost, aki a börtönőr félrevezetésével megszökött. — A letartóztatásban lévő börtönőrt ma szabadlábra helyezték.

(Arad, szeptember 11.) Néhány héttel ezelőtt az Aradi Közlöny jelentette egyedül, hogy az aradi fogházból megszökött Klein János, aki különböző bűncselekmények miatt előzetes letartóztatásban volt. Klein a betöréseknek egész sorozatát követte el, míg egy alkalommal rajtavestett és rendőrkézre került. Hosszabb ideig volt az ügyészségi fogházban, míg egy alkalommal sikerült megszöknie. Rusu Nicolai börtönőr kíséretében orvoshoz ment, közben azonban rávette a börtönőrt, hogy kísérje el szeretőjéhez, akivel bezzél szeretne. Itt azután sikerült megszöknie.

Szeretőjét Klein szökése után letartóztatták és egy hónapig volt az ügyészségi fogház lakója.

Szabadulása után a leány elutazott Klein után, aki Kolozsváron tartózkodott. Klein Kolozsváron is több betörést követett el szeretőjével együtt. Most értesítés érkezett, hogy Kleint Kolozsváron letartóztatták és szeretőjével együtt átkísérték a kolozsvári ügyészség fogházába.

Az aradi ügyészség annak idején letartóztatta Rusu Nicolai börtönőrt is, aki lehetővé tette Klein szökését. Rusu a mai napig letartóztatásban volt, ma azután szabadlábra helyezték, a fogház szolgálatából a börtönőrt azonban elbocsájtották. Az eljárás pedig tovább folyik ellene.

Ezentul nyugdíjkönyvecskére fizetik ki a vasuti nyugdíjasokat.

A nyugdíjasok egyesületének felhívása.

(Arad, szeptember 11.) Az elmúlt években történt különböző visszaélések miatt az államvasutaknál különböző szigorított rendszabályokat léptettek életbe a kifizetések körül. Miután a nyugdíjasok illetményeinek folyósítása alkalmából is több visszaélést követtek el Fofiu, Müller és társai, most a kifizetéseket is megszigorították. Ebből az alkalomból a nyugdíjas egyesület a következő közleményt adta ki:

Értesítjük a CFR. és a volt MÁV. nemkülönben a volt ACSEV. nyugdíjasokat hogy a jövőben a nyugdíjkifizetés a régi rendszer szerint többé nem eszközölhető, hanem csakis nyugdíjkönyvecské ellenében.

A volt ACSEV. nyugdíjasoknak, kik már az arcképeiket átadták egyesületünknek, októberi illetményeit idejében fogják folyósítani. Felhívjuk tehát egyesületünk tagjait, hogy mindenki hozzon egy fényképet és a nyugdíjaztási okmányát, hogy a felfektetett kimutatásban a szükséges adatokat fellegezzük. Az összes fényképeket felküldjük Bucurestibe. Ezt a rendeletet hivatalból kaptuk és ehez kell alkalmazkodjunk. Intézkedés történt, hogy folyó évi szeptember hó 14-től az egyesületi helyiségünkben délelőtt 9 órától déli 12 óráig délután 3-tól este 6-ig odarendelt tisztviselőink Kovács József, Sárkány Anta, Virányi János eszközölkék az összeírást. Mindenki a saját érdekében siessen, hogy ugy arcképe, mint az adatok összeírása kelio időben elkészüljön. Az állomáson fizetett volt MÁV. nyugdíjasokat felszólítjuk, hogy folyó évi szeptember hó 15-én vasárnap délután fél 4 órakor az egyesületi helyiségünkben okvetlen jelenjenek meg.

Ma zárt tárgyalás volt a Tuka-perben

Pozsonyból jelentik: A Tuka-per mai tárgyalását fél 9 órakor nyitotta meg az elnök, aki a megnyitás után közölte, hogy zárt tárgyalást rendel el és a nyilvánosságot kizárja. Ma egész délelőtt tartott a zárt tárgyalás, amelynek során a vád és védelem Waldhütter vezérkari alezredeshez, katonai szakértőhöz intézett kérdéseket. A tárgyalást holnap reggel 8 órakor folytatják.

Őszi divatprognózis.

Hosszabb ruhák, rövidebb derekak.

(Arad, szept. 11.) A nap néha szikrázik még, de a divatban már itt az ősz. Itt vannak a lágy színek, az új formák, a megváltozott vonalak s bár a divathölgy még mindig az új íz ingerével veszi magára lenge, nagyvirágos muszlinkompléját — mert érzi, hogy elragadó benne — a Lelongok, Worthok, Patouk, Chanellek már azon töprengenek, mibe öltöztessék majd ősszel. Hogy a töprengések és tervezgetések közben nézeteltérések támadnak, az természetes. Hogy a sokszor egészen ellentétes dolgokból azután mi marad meg s mi lesz az uralkodó, azt már ritkán a diktátorok döntenek el, mert ebben a legtöbbször a hölgyközönség szeszélye, pillanatnyi tetszése, ízlése, vágya a döntő. Épen ezért, a kora ősz és nyárutó divatját nem lehet még minden vonatkozásban mint egy bevégzett, megváltozhatatlan ténnyt leszögezni.

Amny az azonban tény, hogy a kora őszi és nyárutót készítő, sőt esti ruhák is, majdnem túlnyomóan háromnegyedes hosszúságú kabátokkal készülnek, arra az álláspontra támaszkodva, hogy a háromnegyedes komplé és készlet jobban kiemeli az alak karcsúságát, mint a csipőig érő s hogy a háromnegyedes esti köpeny az alatta viselt hosszított ruhával sokkal tökéletesebb eleganciával hat, mint a hosszú köpeny.

Ezek az esti köpenyek rendszerint a ruha muszlinrifón, bársony, vagy ezüst, aranylamés anyagokból készülnek, nem ritkán azonban a ruháival rokonszerű, de ellentétes anyagból is. Patounek egy csodaszép modelje például meleg, cseresznyevörös muszlinrifónköpenyből készült, fehér-vörössel himzett muszlinbélésel s ugyanebből az anyagból készült a ruha is, hozzá vörös selyemcipőcskével.

A háromnegyedes esti köpenyek mellett azonban feltétlenül megmaradnak a hosszú vonalú, egyenes esti köpenyek is, amelyek azonban az idén csak egyenes vonalú ruhákhoz lesznek viselhetők.

A hírek szerint a szezon esti ruhái nem lesznek már uszályosak. Visszatér a három év előtti térden alul érő, körül egyforma hosszúságú esti ruhaviselet, amely a boltig érőt csak a stílusában ismeri el.

A kora ősz készletjei mind glokniak lesznek, csipőtől lefelé glokniződő kabáttal, amelyet tűzés, vagy nagyon vékony szörme díszít, s szintén glokni aljjal, amelynek szoknyája a térd alatt nyer befejezést.

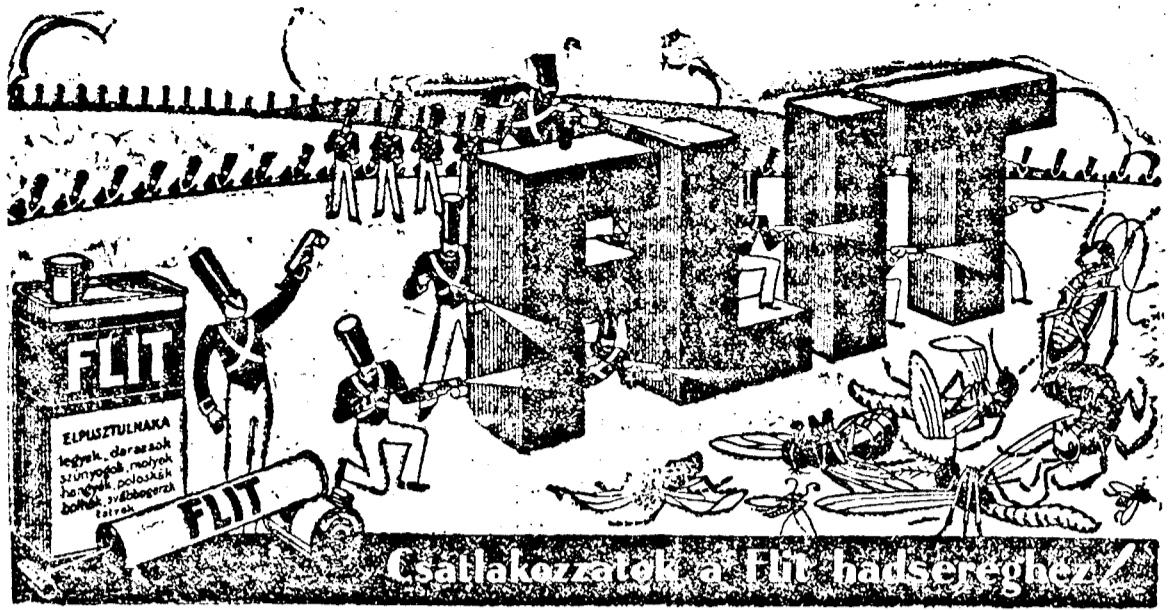
A köpenyek — természetesen az angolok mellett — túlnyomóan glokni fodrokkal, beföldásokkal készülnek, mindig dus szegő vagy tűzésdíszítéssel, de mindig prém nélkül. Ezeknek a szöveteje a tweed vagy más lágy gyapjúanyag, amely a dus glokni mellett is megmagyarázza az alak karcsúságát.

A ruhák általában jóval hosszabbak lesznek az őszen, úgyhogy a térdek nem lesznek többé szabadok. Ezzel ellentétben azonban a derekak rövidülnek, a csipőn viselt derékvonal a rendes helyére kerül, sőt, ahogy hírlík, nemsokára még feljebb, egészen a mellék alá.

Színekben a fekete lesz a favorit, akár napközi, akár esti dolgokról lesz szó. Rokonszíne s vele minden téren összedolgozott szín lesz a fehér és a csontszín. Ezekon kívül nagy jövőt jósolnak a sötétbarnának, sötétzöldnek, sötétkéknek, mahagóni színnek, amelyek, ha köpenyek dolgoztatnak fel, mindig inkább alul és az ujjon prémeztetnek, mint a galléron.

Nyakbavetőkben a külföldi rókák mellett az ezüstkarkas, mosómedve, kenguru és a hazai róka „vezetnek”, ruha- és esti köpenyszörmekben a kék- és ezüstróka, coboly, a festett nyulak és a majom.

Kalapokban túlnyomóan a velour divatos, amely mindig a ruha vagy köpeny színében tartott, egészen egyszerű, sima szalag- vagy zsinórdíszes; délelőtti cipőkben a bagaria, krodil és sevró, délutániakban a kigyó, gyík és lakk, estiekben az antilop és a ruhával egyező selyem vagy moiré.

A Graf Zeppelinnél kétszer nagyobb légi csatahajó-óriásokat építenek Amerikában.

A léghajók belsejében öt repülőgép számára lesz hely. — Hangár, amelyvel el lehetne borítani a washingtoni Capitol.

(Newyork, szept. 11.) Azon a napon, amelyen a Graf Zeppelin világszerte utjára Friedrichshafenből elindult, az Ohio állami Akron közelében hozzáfogtak egy kormányozható léghajó építéséhez, amely méreteiben, teljesítőképeségében, horderejében stb.

legalább kétszer fogja felülmúlni a német léghajóóriást.

És ez a repülő csatahajó — mert hiszen az amerikai haditengerészet rendelte és valóban annak rendezik be — rövidesen egy testvérhajót kap, amely az első pontos másolata lesz. Mindkét hajót két éven belül „levegőre bocsátják.”

A Los Angeles, az amerikai haditengerészet legnagyobb kormányozható léghajója, 2,470.000 kubikláb gázot igényel. A Graf Zeppelin megtöltéséhez 3.700.000 kubikláb szükséges. A ZRC-4 és a ZRS-5 — a két épülő hajó

gázburka egyenként 6,500.000 kubikláb gázot fog magában foglalni.

És ez a gáz nem robbanó hidrogén lesz, hanem hélium, amely nem robban és jelenleg amerikai monopólium.

A Graf Zeppelin hossza 776 láb, magassága 113 láb, átmérője 100 láb. Öt motorral rendelkezik, amelyek összesen 2750 lóerőt fejtenek ki. 258 ezer font bruttó súly emelésére képesek és a hajón hordott hajtóerő 80 kilométeres sebesség mellett 8550 kilométer cirkáló-rádiushoz elégséges. Ezzel szemben a két épülő amerikai Zeppelin mindegyike 785 láb hosszú, 146 láb magas és 132 láb átmérőjű lesz.

Mindegyiket nyolc motor fogja hajtani,

amelyek 4480 lóerő kifejtésére lesznek képesek, a bruttó terhelési maximum 403.000 font lesz és a hajóknak 80 kilométeres átlagsebesség mellett, 14.750 kilométer lesz a cirkáló-rádusza.

Az eddigi kormányozható léghajók kabinjai a külső burok alatt voltak. A ZRS-4-ben ezt is a burok belsejébe építik, úgy, hogy a vasos szivar sima vonalait csak hátul a kormánylapátok fogják megtörni. De ezek a sima vonalak veszély esetén

megtörnek, hogy öt bombázó repülőgépet bocsássanak ki magukból és mindenféle gépfegyverek csövei fognak kinyulni, hogy a támadó repülőgépeket elkeressék.

Hogy a csatahajó karaktere még inkább megmaradjon, most arra keresnek megoldást, hogy a léghajókat könnyű, apró, gyorsüzelő ágyúkkal szereljék fel!

Az akroni repülőtéren éjjel-nappal megállítás nélkül folyik a munka és a mérnökök azt állítják, hogy a munka nehezebb része nem a léghajók, hanem a hangárok és az építő dokk megépítésében áll. A hangár hossza 380 méter, szélessége 104 méter, magassága 65 méter lesz, amit belülről egyetlen oszlop sem fog támogatni. Ez lesz a világ legnagyobb hangárja, elég nagy, hogy oldalra fektetve, két newyorki Woolworth-palota beférjen és

egyszerre legalább négy futballmérkőzést lehetne játszani benne.

Olyan nagy lesz ez a hatalmas „féltojás-héj”, hogy a washingtoni Capitol épületét kényelmesen el lehetne takarni vele. Ez a tojás-héj forma — fél ellipszid — volt állítólag az egyik legfontosabb probléma, mert a hangárt úgy akarták megépíteni, hogy a levegőáramlatokat a lehető legkevésbé zavarja meg.

A hangár gigászi ajtáit kívülről, a két ajtózárny végénél elhelyezett gépezetekkel fogják kinyitni. Az épülő hangár közelében egész kis város keletkezett műhelyekből és munkáslakásokból. A város egy része az építkezés befejezése után is megmarad, de katonai barakkvárossá fog átalakulni.

Az építkezést egy híres német mérnök, Karl Arnstein vezeti és a munkások legnagyobb része is a német Zeppelin-művek volt alkalmazottáiból került ki. És amerikai felügyelők vezetése mellett, ezek a németek építik az új világhatalom, Amerika repülő csatahajóit.

Szombaton életbelép az új zárórarendelet.

A zárórameghosszabbításért fizetendő díjak.

(Arad, szeptember 11.) A belügyminisztérium által megállapított új zárórarendelet szombaton életbe lép Aradon. Rendelet szerint, aki a záróra szabályzatot túllépi, a járásbíró által lesz megbüntetve. Az első esetben pénzbírságra ítélik a vendéglő, vagy egyéb nyilvános hely tulajdonosát, a második esetben pénzbírság és tíz napi elzárás,

a harmadik esetben a helyiséget bezárják.

A rendelet kimondja, hogy az első osztályú kávéházak zárórája éjféltől egy óra. Két óráig 300 lej fizetendő a meghosszabbításért, két órától öt óráig 250 lej. Másodosztályú kávéház zárórája 12 óra, két óráig 200 lej és 2-től 5-ig szintén kétszáz lej fizetendő. Első osztályú vendéglő zárórája egy óra, háromig 200 lej, háromtól ötig százötven lej kell fizetniük a meghosszabbításért. Másodosztályú vendéglő zárórája 12 óra, kettőtől 150 lej és kettőtől ötig 150 lej. Harmadosztályú vendéglő zárórája 11 óra, egy óráig 150 lej, egytől háromig 150 lej. Bodega zárórája 12 óra, meghosszabbítás nincs.

SPORT.

O Vívás és torna Kulturpalotában az udvarban Pellegrininél. Egész nap nyitva.

O AAC-tribünávatás. Az Aradi Athletikai Club f. hó 14-én, szombaton este 8 órai kezdettel társas vacsora keretében avatja fel újonnan épült tribünjét, melyre egy a tagokat, mint azok vendégeit szívesen látja az elnökség. Vacsorajegyek f. hó 12-ig, csütörtök este 6 óráig Apponyi Testvérek és Voitek és Weisz üzletében válthatók ki.

Francia, angol, német, spanyol és román nyelvoktatás, filozófiai kulturelőadá- **Megnyílik**
sok, könyvelés tanítás, kereskedelmi jog, levelezések iskolai metódus szerint. **október 1-én.**

Érdeklődni és beiratkozások:
„MINERVA” fordítási iroda
Bul. Regina Maria No. 10.

Közgazdaság.

Októberben megnyílik a nemzetközi jegybank.

Párisból jelentik: Jasper belga miniszter felhívta Franciaország, Anglia, Olaszország és Németország jegybankjait, hogy megbízottjaikat minél előbb küldjék Brüsszelbe, hogy megkezdhessék tárgyalásaikat a nemzetközi jegybank felállítására ügyében. Az a felfogás, hogy a nemzetközi jegybank már októberben megkezdje működését.

= ZÜRICHBEN NYITÁSKOR 3.09, ZÁRLATKOR 3.08 VOLT A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.59, Berlin 40.10, London 816 és háromnyolcad, Newyork 168.10, Milánó 8.81, Zürich 32.44, Prága 4.98 és ötnyolcad, Bécs 32.71.50, Budapest 29.39, Varsó 19.10. Valuták: Márka 40, sterling 813, francia frank 6.57, svájci frank 32.60, olasz lira 8.87, dollár 167, osztrák schilling 23.80, magyar pengő 29.55, csehszlovák korona 4.95.

= Tőzsdézik a pápa. A római tőzsdén nem kis feltűnést keltett az a körülmény, hogy az utóbbi időben egy érdekes részvényvásárló üzletfél tűnt fel: a Vatikán. Az olasz kormány és a Vatikán között kötött pénzügyi egyezmény tudalévként egy milliárd líra értékű öt százalékos államkölsön papirt biztosított a Vatikánnak, továbbá 750 millió líra készpénzt. Ez a 750 millió líra a Banca d'Italia-nál van deponálva s a Vatikán kötelezte magát arra, hogy ebből az összegből nem vesz fel többet havonta, mint 40 millió lírát. Az elmúlt hónapban a Vatikán a 40 millió lírán kívül még 25 millió lírát vett fel az államkölsönök két évi kamatai fejében. Ennek a 65 millió lírának legnagyobb részét tőzsdei papirokba fektette a pápa. E hatalmas tőkét B. Nogara kezeli, aki ugy szerepel, mint a Vatikán pénzügyminisztere. Legnagyobb részét olasz papirokba fektetik bele a Vatikán pénzt, de nemzetközi vonatkozású papirok után is mutat a Vatikán érdeklődést. Így az olasz kormányának egy hét százalékos dollárkölsön papirjait vásárolja, továbbá az olasz piacon kibocsátásra talált lengyel kölsön papirokat. Az utóbbi napokban olasz kémiai papirokat vásárolt nagyban a Vatikán pénzügyminisztere.

= Október 19-én foglalkoznak a hitelezők a Fleissig és Hirschfeld-cég kvótájánál. Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a Fleissig és Hirschfeld aradi nagykereskedő-cég a törvényszéktől kényszerigezsegi eljárás megindítását kérte és 50 százalékot ajánlott fel hitelezőinek. A törvényszék ma foglalkozott a kérelemmel, amelynek elvben helyt adott és a hitelezőket október 19-ére hívta össze, hogy meghallgassa őket, vajjon elfogadják-e a felajánlott kvótát, vagy sem.

Mozi.

xx Harc a bostoni alvilág ellen. Az amerikai rendőrségek évek óta elkezdett harcot folytatnak a nagyvárosok betörővilága ellen. Az alvilág a legmodernebb harci eszközökkel felszerelve folytatja a harcot a társadalom ellen és izgalmas ütközetek folynak sokszor le Newyork, Chicago és Boston uccáin. Az amerikai alvilág életét mutatja be a Central-moziban holnap, csütörtökön este bemutatásra kerülő Az alvilág (A bostoni bandita) című nagyszabású, 8 felvonásos filmrészlet. Olive Brook, Evelyn Brent, George Bancroft és Larry Semen-el a főszerepben. A „Vörös Bull” és „Hetyke Mulligan” izgalmas élet-halál harcát mutatja be és a film érdekességét még inkább emeli az a romantikus történet, amely a cselekmény folyamán lejátszódik.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget, NYILATKOZAT.

Keleti Újságnak e hó 12-én megjelent 207-ik számában „Az aradi CFR panama újabb meglepetése” cím alatt közlöttek cikkben személyemre vonatkozó közleményekre nézve ezennel kijelentem, hogy azok a valóságnak egyáltalában nem felelnek meg, miért is fenti cikkek miatt a törvényes lépéseket ügyvédem útján megtettem.

Arad, 1929. szeptember 11-én.

Burza Cornel
nagykereskedő.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen fő férjem

Kovács Lajos

városi tisztviselő temetésén résztvettek, ravatalára koszorút helyeztek, nehéz óráimban vigasztalásukkal fájdalomamon enyhíteni igyekeztek, dr. Lutai Cornel polgármester urnak, Berzován János tanácsos urnak, a város tisztviselőkarának, a „Kezgyelet” temetkezési vállalatnak a gyönyörű rendezésért ezuton mondok szívem mélyéből köszönetet.

özv. Kovács Lajosné
és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett drága halotam, fiam

Kovács Lajos

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton monduk leghálásabb köszönetet. Legmélyebb köszönetünket fejezzük ki dr. Lutai Cornel Aradváros polgármesterének és Aradváros tisztviselőkarának, kik nehéz óráimban mellettünk állottak.

özv. Kovács Lászlóné
és családja.

Utólrhetetlen! Tartóssága örökös!

fatűzelésű, légfűtésű, folytonos kályha

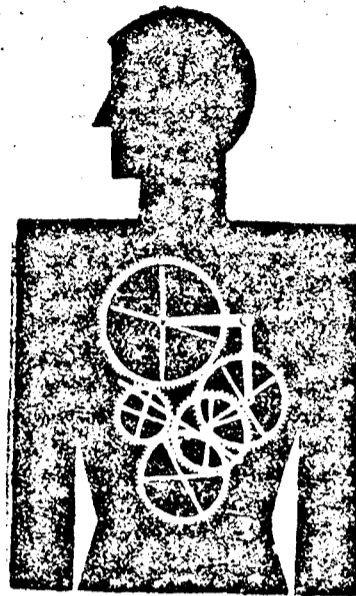
10 FÜT 24 órán

egy normál szobát.
Nagyobb típusok 3-4 szobás lakást is egyenletesen fűtenek. Legtakarékosabb, legígényesebb fűtés!
Árlistát díjtalanul küld

Szántó Dezső és Fia
redőny- és kályhagyára ORADEA.

Lányhátkból Allandó lerakat az összes vidéki városokban. —
Acéllemez redőnyök! Esslingeni faredőnyök!

A gyomor az ön barométere

mert ez uton érzi, hogy emésztése „szép időt” vagy „zivatart” jelez.

Kevesen tudják, hogy az általában gyomor-fájdalomnak nevezett emésztési zavaroknak, gyomor-nyomás, gyomorégés, savanyu-felbőfögés, puffadások, a legtöbb esetben a gyomorsavnak túllengése az oka. Hogy fájdalmait megszüntethesse, vennie kell egy tablettát MAGNESIUM-PERHYDROL alkalikus tulajdonságának köszönhető, hogy a gyomorsav felesleget gyorsan lekötí, a gyomorban időző ételek erjedését megakadályozza, megelőzi a finom gyomornyálkahártyák gyuladását.

Rendkívül jótékony és így kitűnő hatásának köszönheti a Magnesium-Perhydrol (név törvényesen védve) a mai jó hírét. Minden gyógyszerárban és drogériában kapható!

Nagy árleszállítás a HARISNYAHÁZBAN

a Viléghírű
ADESGO 48
SELYEMHARISNYA

Lei 235.— Lei

ez EL-BE

HARISNYAHÁZAKBAN

ARAD Bulevardul Regina Maria 24. Minerita pa. ota
CLUJ TEMESVAR
MAROSVASAR- DEJ
HELY SZATMAR
BRASSO LUGOS
NAGYSZEBEN BAIJA-MARE
NAGYVARAD DEVA

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGO HENRIK
felel.

Rosenzweig-féle szücs-szalón!

Szőrmekabátok mérték utáni készítését, a legjobb minőségű anyagból, a legolcsóbb árért vállalom,

valamint szőrmekabátok átalakítását a legutolsó diva szerint 1000 lejért eszközölöm, ugyszintén gallérozásokat is.

ROSENZWEIG szücsmester Arad, Str. Eminescu (völl Deak F.-a.) 2., L em.

Deákok! Kedvezményes vizumot eredményesen és leggyorsabban: Sándor Ferenc

vizumirodája szerez. Arad, Bul. Reg. Maria No. 10. Megyeházzal szemben. Telefon: 511.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, szeptember 12.

Bucuresti, 22. Sofie Munteano énekhangversenye. 22.15. Zenekari hangverseny. — Berlin, 21. Kamarazene. Utána tánczene. — Belgrad, 21.30. Rádió-kvartett, 23.10. Dales. — Milano, 21.30. Giordano: „Siberia“ című operájának közvetítése. — Budapest, 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13.05. A m. kir. honvédegyalozezred zenekarának hangversenye. 15.40. Kísérleti átvitel Wienből. A bandoengi (Java) rádióállomás hangversenye. 17. Rádió Szabad Egyetem. 20. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

PÉNTEK, szeptember 13.

Bucuresti, 22. Hárfahangverseny. 22.45. Katonazene. — Berlin, 21. K. Zeller „A madarász“ című operettjének közvetítése. — Belgrad, 13.45. Gramofonhangverseny. 19. Kávéházi zene. 21.25. Rádió-kvartett. — 23.10. Hárfatrió. — Nápoly, 22. Ferrari: „Pipelet“ című vígoperájának közvetítése. — Budapest, 10.15. Eugen Stepat orosz balalajka-zenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13.05. A Mandits-zenekar hangversenye. 17.20. Józsa Rezső mesél a gyermekeknek. 18.15. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 20.20. Másfél óra könnyű zene. (Zenekari hangverseny.) Vezényel: Polgár Tibor karnagy. 22. Bartók Béla zongorahangversenye. 23.

A m. kir. 1. honvédegyalozezred zenekarának hangversenye.

VADGESZTENYÉT

minden mennyiségben veszünk teljesen megérve októberi szállításra, készpénz fizetés mellett.

Vegyészeti gyár

ARAD, Calea Saguna 165. sz.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

IDEÁLIS asszony és Kedélyes napok jelképe levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 4847

ÖZV. nyugdíjas urinő keresi idősebb ur-ember ösmeretségét, kinek némi vagyona van. Címeket „Hűséges élettárs“ jelképe az Aradi Közlöny kiadójába kérek teljes címmel. 4849

HÁZASSÁG.

NEGYVENÖT éves önálló iparos házasság céljából megösmernkedne egy 30—35 éves némi vagyonnal rendelkező, finom lelkű nővel. Fényképpel ellátott levelet „Cépesz“ jelképe kérem az Aradi Közlöny kiadójába. 4852

OKTATÁS.

NÉMETET és franciát nagyon ocsón tanítok. Str. Unirei 1. (Fábián G. ucca.) 4727

ELLÁTÁS.

URIHÁZHOZ iskolás fiu vagy leány teljes ellátással felvétetik, volt Aulich Lajos-ucca 11a. 4812

SZOLID fiatalember, esetleg két diák teljes ellátást kaphat Calea Aurel Vlaicu 17—19. 37

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS fiu vagy leány tanulónak felvétetik Oláh Sándor könyvüzletében. 4843

HÁZTARTÁS minden ágában jártas urinő, ki zongorázni is tanít, családhoz ajánlkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4846

NAGYOBB KIFUTÓ LEÁNY, ki kiszolgálásban is szegődik, azonnal felvétetik Salgóné bizományi üzlet Str. Horia 2. Széchenyi-ucca Neuman-palota 1000

LOMBFÜRÉSZELESBEN jártas fiu vagy leány esetleg felnőtt, kerestetik. Jelentkezés volt Kossuth-ucca 13—15. Balázs. 4838

LAKÁS.

ELSŐEMELETI háromszobás uccaj lakás november 1-re kiadó volt Atilla-tér 3. háztulajdonosnál. 4850

KÜLÖNBEJÁRATU, díszkrét, elegáns hutorozott szobát keresek a belvárosban Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1234

A VOLT SZABADSÁG-TÉR KÖZELEBEN két szobás, szükséges mellékkelvisegekből álló udvari lakás kiadó. — Hatshek, Str. Mărăsesti 58—60 szám, (Kossuth-ucca) földszint 4.

FICK fest, FICK tisztít, FICK mos.

Főtelep: Str. Baritlu (volt Rákóczi-u.) 14.

PUCH-kerékpárok megérkeztek

Fábián és Társa
varrógép szaküzlet
Arad, Str. Motianu 16.

Saját gyártmányu takaréktűzhelyek!

Cserépkályhák és tűzhelyek szakszerű javítása, tisztítása és átrakása. ARAD, volt Szabadság-tér 3. Tulajnosok: PANKER VIKTOR.

KEDVES BÖSKE!

A multkor említetted, hogy sehosem tudsz tartós **harisnyákat** kapni. Próbáld csak meg egyszer a jó

német márkával.

Ez biztosan ki fog elégíteni, mert nemcsak végtelenül ruganyos és tartós, hanem **elegáns is és kellemes viseletű**, Ezen világmárka azonban csak jobb szaküzletekben kapható. Ne hagyd magad más gyártmányra reábeszélni, hanem kérj csak olyan harisnyát, amelynek kétszeres szegélyébe a köveikező védő **GBL** jegy van beleszöve **L**

Mariskád.

MESSZE VAN A MESTER-UCCA; PARDON SENORA és az összes hangkassza donsgok megjöttek

FÁBIÁN és TÁRSA varrógép, gramofon üzlet Arad, Str. Motianu 16.

BUTORIT

vásároljon a termelőktől! Az aradi LUCUINTA lerakat, mi tagokkal kereszítve, ajánlja olcsó BUTORAIT egyszerű és a legmodernebb kivitelben. STR. HORIA (volt SZÉCHENYI és FERDINAND-UCCA) sarok. 3336

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Tolltisztító-vállalat

Arad, v. Szt. Pál-ucca 3.

Felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét, hogy vállalatunk még csak rövid ideig tartózkodik Aradon. Ne mulassza el ezen előemert egészségügyi intézménnyel párnától át fertőtleníteni, portalanítani és felfrissíteni. — Vidékiek azonnal kiszolgáltatnak

VÉTEL ÉS ELADÁS.

IRÓASZTALT modernet, kevéssé használtat megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. MEGBIZOIM RESZÉRE keresek rég

olasz és holland festményeket fára vagy vászonra festve, régi brokát misemondóruhákat, signált elefántcsont miniatűröket, márkás porcellánokat, antik porcelánokat, zenélő órákat, szőnyeget, antik zongorákat, stb. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. Neuman-palota.

ELADÓ jókarban levő plüsch schöberl ágy, Schwartz, Str. Bratianu 19. sz. ajtó 16. 4851

PERZSA és mormotta bundák, utazóbörönd és kofferek, antik könyvszekrények, komódok, antik órák, komplett ebédlő- és szalonberendezések, Biedermayer fotelok és székek, különböző márkájú zongorák, szőnyegek, Biedermayer szalagarnitúra, antik varróasztalok, álló- és fali órák, dísz tárgyak, gramofon, rézóra, réz és bronz girlandok, tükrök, storeok, falitálcák, stb. eladó. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. (Neuman-palota.) 900

MELIS

zongorakészítő és hangoló. Új és használt zongorák raktára.

Elad, vesz, becserél, hangol és javít zongorákat. — Erbaér és Hoffmann-zongorák egyedüli képviselője. —

Arad, Piata Avram Iancu 21. sz.

INGATLAN.

KIVÁNDORLÁS miatt volt Ul-uccában 850 négyzetméteres telek kiadó. Cím Gyár-ucca 8. 4847

EGY modern magánház, 3 szoba, fürdőszoba, konyha, éléskamra, november 1-ére egyévre bérszabadandó. Frdeklődni az Aradi Közlöny kiadójában. 4841

Francia és német

nyelvek társalgás után rövidesen elsajátíthatók. Ezen nyelvekből oktatás felsőbb osztályokra is. Ugyanott gép- és gyorsírás tanfolyam. Volt Réval-u. 3.

Diana-fürdő

ujjonnan berendezve, egész nap nyitva. Leszállított fürdőárok

Házilasszonyok figyelmébe! Legelősebb tűzifa

PARKETTA-HULLADÉK, rendelésre házhoz is szállítjuk. Kapható az Aradi Faipari Vállalat Kertosi-utl fűrésztelében. Telefon 187. sz. Ellenérték befizetése Korais Testvéreknel Bulev. Regina Maria 12.